

V Telči 2. října 2015

TISKOVÁ ZPRÁVA

Mezinárodní konference o kulturním dědictví a edukaci v Telči

---

Ve dnech 24. – 26. září 2015 organizovalo územní odborné pracoviště NPÚ v Telči prestižní mezinárodní konferenci Edukace jako cesta ke zkvalitňování péče o kulturní dědictví. Konference otevřela odbornou diskusi k otázkám, které souvisejí s proměnami péče o kulturní dědictví ve 21. století. Hlavním tématem bylo hledání cest, jak co nejlépe zpřístupňovat vzdělávací potenciál kulturního dědictví, které se nachází ve správě paměťových a památkových institucí.

Na konferenci vystoupili zástupci předních britských a francouzských památkových institucí, které se vzděláváním v oblasti péče o kulturní dědictví již dlouhá léta zabývají. Konferenci podpořila svou účastí také poslankyně Evropského parlamentu Michaela Šojdrová, náměstek ministra kultury Vlastislav Ouroda, místostarosta města Telče Pavel Komín a generální ředitelka NPÚ Naděžda Goryczková. Pozvání přijali rovněž muzejní a galerijní pedagogové z České republiky. Mezi sto dvaceti účastníky byla také řada zástupců neziskových organizací, které se zabývají otázkami interpretace a ochrany místního kulturního dědictví na dobrovolnické bázi.

V mezinárodním a mezioborovém kontextu byly představeny a diskutovány také výsledky projektu *Vzdělávací role Národního památkového ústavu: Edukace jako klíčový nástroj zkvalitnění péče o kulturní dědictví České republiky*, který byl v letech 2012 – 2015 podpořen z Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity Ministerstva kultury ČR.

„Zabývali jsme se tím, za jakých podmínek mohou odborné instituce zajišťovat kvalitní vzdělávání a které metody se při výchově přenesené do prostředí památek nejlépe osvědčují. Velmi nás potěšili zahraniční hosté, kteří konstatovali, že naše edukační programy, na kterých jsme čtyři roky pracovali, mají vysokou úroveň a jsou srovnatelné v celoevropském měřítku,“ uvedla ředitelka územního odborného pracoviště NPÚ v Telči a hlavní řešitelka celého projektu Martina Indrová.

Konferenci pořádal Národní památkový ústav, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Závěrečnou zprávu z konference, která tvoří také přílohu této tiskové zprávy, zpracoval prof. Petr Charvát z prvně jmenované fakulty.

Program semináře a elektronická podoba vybraných prezentací budou od poloviny října 2015 k dispozici na webu www.pamatkynasbavi.cz.

Kontakt:

PhDr. Martina Indrová, indrova.martina@npu.cz

MgA. Naděžda Rezková Příbylová, rezkova.nadezda@npu.cz

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., hana.havlujova@pedf.cuni.cz

.....
Příloha:

Prof. Petr Charvát

Edukace jako cesta ke zkvalitňování péče o kulturní dědictví: Závěry konference

Osou a pilířem celé konference, konané v Telči ve dnech 24. – 26. 9. 2015, se stal průběh, výsledky a doprovodné teoretické i praktické závěry projektu programu NAKI s pracovním názvem „Památky nás baví“. Tento čtyřletý projekt, prováděný v letech 2012-2015 nákladem 20 milionů Kč, spočíval především na bedrech pracovníků územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu v Telči; spolupodílely se na něm rovněž dvě pracoviště univerzitní, a to Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Masarykovy univerzity v Brně.

Účastníci vyslechli především referáty vztahující se k projektu samotnému – k jeho genezi (Kateřina Charvátová), dnešnímu stavu (Martina Indrová) a teoretickým základům (Hana Havlůjová). Celý projekt, který přispěl velmi výrazně k rozvoji metodiky zhodnocování kulturního dědictví ČR, si nepochybně získal velké zásluhy.

To se ovšem podařilo uskutečnit zejména díky účastníkům ze zahraničí, kteří přispěli již ve formativní fázi k rozvrhu a ustrojení projektu. Mimořádně významný příspěvek v tomto směru zaslal pořadatelům konference Tim Copeland, který ve smělé vizi nastínil význam a úlohu vzdělávání v oblasti kulturního dědictví v oblastech vytváření nových občanských postojů, upevňování demokracie a čelení globálním výzvám 21. století. Další příspěvky zahraničních účastníků osvětlily především podmínky, díky nimž se v Evropě rozvíjelo společenské využití kulturního dědictví.

Rozdíly oproti ČR spočívají především v měřítcích; v geografickém rámci naší země sotva dosáhneme milionů návštěvníků ročně a finančních výnosů dosahujících sum vyjadřovaných

sedmiřádkovými čísly. Nespornou výhodou je pro západní Evropu především tradice a stabilita. Většina významných organizací zabývajících se odborným ošetřením a společenským využitím památek tam vznikla již velmi dávno (Society for the Protection of Ancient Buildings roku 1877,

sbírka sádrových odlitků uměleckých děl středověké Francie dnes v Cité de l'Architecture et du Patrimoine roku 1882, National Trust roku 1884). Zvláštní význam třeba připsat i stabilitě, zejména právní; ať již šlo o občanské společnosti britské, nebo většinou státní instituce francouzské, obvykle přetrvávají dlouhodobě. Třetí faktor, inspirující naše současné úsilí, představují specifické rysy sociální situace západní Evropy. Ochrana a společenské využití památek tam vždy byly „in“, podle nepsané, ale dodržované zásady „prostě se to dělá“; toto si uvědomujeme především v souvislosti s velmi rozvinutou prací s dobrovolníky, charakterizující poměry Spojeného království. Tak dospívají ve společenském využití památkového fondu západní kolegové až ke stupni zřetelně viditelném třeba na projektu „Historic Royal Palaces“.

Na konferenci zazněl i referát o problematice památek v kulturním výboru Evropského parlamentu. Evropský parlament si význam a strukturu společenského využití památek velmi dobře uvědomuje, jakkoli se převážně věnuje finančnímu zabezpečení příslušných aktivit.

Celá řada konferenčních příspěvků se soustředila na jednotlivé dílčí projekty souhrnného programu „Památky nás baví“. Z úctyhodné řady kvalitních příspěvků jmenujme především aktivity probíhající na hradě a zámku Bečov, dále v Hradci nad Moravicí, přímo v Telči a v jejím širším okolí (neobyčejně podnětný projekt „Žáci provádějí žáky“), dále v zámeckých zahradách v Kroměříži, v oblasti industriálního dědictví Ostravy, na řadě církevních památek středočeských či ve Zlaté Koruně. V obdobném duchu se však nesla i činnost ve skanzenu Veselý Kopec u Hlinska nebo projekt technologické laboratoře NPÚ „(Ne)tušené souvislosti“.

Do obrazu projektu „Památky nás baví“ náleží ovšem také upozornění na možné překážky a negativa v oblasti výchovy k úctě ke kulturnímu dědictví. Účastníci konference zmínili třeba nekázeň až nevěli návštěvníckého publika, která může vést k poškození kulturních statků. Na výkyvy v zájmu dobrovolníků o práci na zvelebování zubem času napadených památek upozornil jeden z příspěvateľů. Možná nebezpečí se skrývají i ve sféře legislativní; bylo upozorněno na skutečnost, že řada ochranných opatření, zejména v oblasti krajinotvorby, je v západních zemích obsažena již ve stavebních zákonech, kdežto u nás tento pohled chybí. Konečně nelze vynechat ani upřednostňování sebezáchovné tendence, která se může vyskytnout rovněž ve sféře organizací zabývajících se profesionálně kulturní činností, ochranou a společenským využitím památek.

Konference však jednoznačně vyústila v závěr, že možnost dosáhnout kvalitních výsledků ve výchově veřejnosti k úctě ke kulturnímu dědictví spočívá především na čtyřech faktorech:

1) Lidé – vzdělání, motivovaní, schopní a tvůrčí pracovníci v této oblasti;

2) Věda – výchova veřejnosti k úctě ke kulturnímu dědictví se neobejde bez zapojení posledních výsledků příslušných vědních disciplín;

3) Podpůrný aparát – naši práci velmi usnadňují kvalifikované a motivované „pomocné síly“, zvládající především sféru elektronické tvorby a komunikace;

4) Ze všeho nejdůležitější je však faktor čtvrtý – poučené, pozorné a zvědavé publikum. Právě jemu jsme zavázáni poskytovat ty nejkvalitnější služby a nasadit všechny síly pro to, aby se takovým stalo.

Zvolejme tedy s Timem Copelandem: „Let us do it!“

Kontakt:

Ilona Ampapová, prezentace a práce s veřejností, NPÚ ÚOP Telč, 724 663 511, e-mail: ampapova.ilona@npu.cz